

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji,
zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Próbki pracy

Opisy zawodów i zadań diagnostyczno – rozwojowych

z obszarów DANE IDEE LUDZIE RZECZY

Przygotowanie: Dr Paulina Sobiczewska, SWPS

Warszawa, Styczeń 2015

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Założenia opracowania

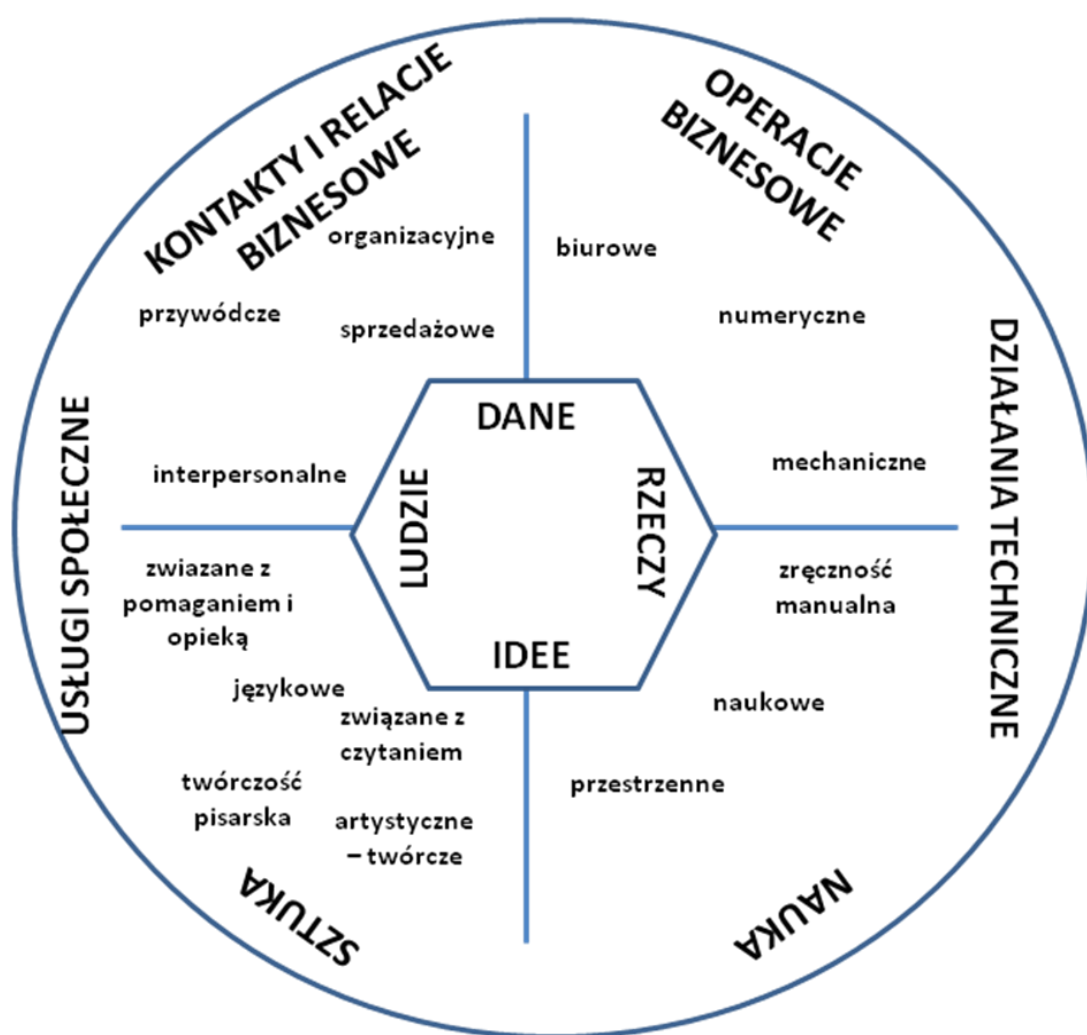
Celem niniejszych materiałów metodycznych jest ułatwienie diagnoście prowadzącemu konsultacje doradcze z klientem procesu rozpoznania zainteresowań i kompetencji ucznia /słuchacza. Poniżej prezentowanych jest 16 zawodów reprezentujących poszczególne obszary zainteresowań według mapy zawodów Predigera. Dla każdego z czterech obszarów zainteresowań wyodrębniono po cztery prototypowe zawody. Każdy z zawodów jest opisany na różnych wymiarach, takich jak: specyfika pracy, wymagane lub istotne w zawodzie kompetencje, przykładowe miejsca pracy oraz ścieżka dojścia do zawodu.

Na Wykresie 1. Prezentowana jest czterowymiarowa mapa zawodów według Predigera, która stanowi teoretyczne podstawy dla uwzględnionych w dalszej części opracowania próbek pracy.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wykres 1. Mapa Świata Zawodów według Predigera.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Obszar zainteresowań – DANE

Doradca podatkowy

Doradca podatkowy to zawód, który można zakwalifikować do grupy zawodów specjalistów do spraw księgowości i rachunkowości. Zawód ten od 1997 roku należy do grupy tak zwanych wolnych zawodów, zgodnie z ustawą o doradztwie podatkowym. Osoby zatrudnione w tym obszarze zawodowym zajmują się planowaniem systemów rachunkowości na potrzeby osób indywidualnych i przedsiębiorstw, organizowaniem ich i administrowaniem nimi. Dodatkowo prowadzą badania i analizy, sprawują kontrolę nad ewidencją prowadzoną przez księgowych i sprawozdań finansowych.

Specyfika pracy:

Praca polega głównie na pracy przy komputerze i dokumentach oraz na kontaktach z Klientami, m.in. na prowadzeniu ksiąg podatkowych i innych ewidencji, sporządzaniu zeznań i deklaracji podatkowych, wskazywaniu Klientowi możliwych źródeł finansowania (np. z UE), a także udzielaniu ogólnych finansowych porad, opinii i wyjaśnień Klientowi, a także organom skarbowym i administracyjnym.

Umiejętności i kompetencje wymagane w zawodzie:

- duża samodzielność – dobry doradca podatkowy musi posiadać łatwość w podejmowaniu decyzji, musi być także niezależny i nie ulegać wpływom innych

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ludzi, ponieważ jego decyzje muszą opierać się na prawie i faktach, nie zaś na subiektywnych odczuciach. Dodatkowo powinien umieć samodzielnie zorganizować sobie pracę, dbając także o stały rozwój zawodowy i aktualizację wiedzy (gdyż przepisy podatkowe stale się zmieniają).

- komunikatywność - osoba pracująca na tym stanowisku musi posiadać zdolność dobrego porozumiewania się z innymi osobami w środowisku pracy. Musi łatwo nawiązywać kontakty z nowo poznanymi osobami, co ułatwi jej pozyskiwanie Klientów, płynnie się wypowiadać i posiadać zdolności w przekazywaniu informacji, które mogą być zawile lub niezrozumiałe dla potencjalnego odbiorcy.
- inicjatywa w kontaktach z klientami – kompetencja niezbędna w charakteryzowanym zawodzie, ponieważ osoby trafiające do doradcy podatkowego zazwyczaj są zagubione w gąszczu przepisów, których powinny przestrzegać. Przychodząc po poradę prawną Klienci oczekują przejęcia inicjatywy przez doradcę podatkowego oraz profesjonalne i rzeczowe doradztwo w zgłaszanym problemie.
- terminowość i skrupulatność – to kolejne cechy wyjątkowo pożądane w tym zawodzie. Podczas np. składania dokumentów w imieniu Klienta bądź reprezentowania Klienta w sądzie doradca podatkowy jest zobowiązany do zachowania wszelkich wymaganych terminów przez sąd oraz inne instytucje państwowe i dołożenia wszelkich starań, aby dokumentacja była rzetelna

Przykładowe miejsca pracy:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Firmy doradcze
- Kancelarie prawne
- Biura rachunkowe

Droga dojścia do zawodu:

Aby wykonywać zawód doradcy podatkowego trzeba posiadać wyższe wykształcenie.

Należy też spełnić szereg dodatkowych warunków:

- mieć pełną zdolność do czynności prawnych
- odbyć na terenie Polski sześciomiesięczną praktykę
- zdać egzamin z wynikiem pozytywnym na radcę podatkowego
- wystąpić z wnioskiem o wpisanie na listę doradców podatkowych.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Zadaniem ucznia / słuchacza jest przeanalizowanie przedstawionych zestawień finansowych. Chodzi o jak najszybsze wskazanie i zaznaczenie kółkiem, w którym miejscu popełniono błąd?

Przychód	Podatek 19%
1.200	228
1.350	256,5
1.699	322,81
2.100	980,9
1.999	379,81
1.870	355,3
1.230	233,7
1.340	254,6

[odpowieź: Kwota podatku 980 zł stanowi prawie połowę przychodu i powinna być wskazana jako błąd bez użycia kalkulatora. Oceniane: tempo pracy, zaangażowanie, wynik]

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Analitik finansowy

Analitik finansowy to zawód, który polega na gromadzeniu i analizie danych finansowych, a następnie sporządzaniu raportów i sprawozdań. Analitycy odpowiedzialni są za takie działania jak: budżetowanie, przygotowywanie dokumentacji wymaganych do zawarcia transakcji, czy planowanie strategii finansowej firmy.

Specyfika pracy:

Praca analityka polega głównie na pracy przy komputerze i z dokumentami. Osoba pracująca w tym zawodzie powinna lubić liczby i pracę na zbiorach z danymi. Na bazie dostępnych danych analityk finansowy dokonuje nie tylko oceny i interpretacji danych zastanych, ale także prognoz ekonomicznych. Analityk może także badać rentowność produktów i usług oferowanych przez firmę, w której pracuje.

Umiejętności wymagane w zawodzie:

- duża samodzielność – osoba pracująca na tym stanowisku powinna być osobą stosunkowo niezależną tzn. jej opinie powinny i analizy być autonomiczne, oparte o fakty i procedury. Analityk musi także często umieć samemu zorganizować sobie pracę – ustalić priorytety czy wytyczne.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- komunikatywność – Dobry analityk finansowy musi posiadać umiejętność porozumiewania się w pracy z innymi osobami, klientami wewnętrznymi w firmie. Musi płynnie się wypowiadać oraz logicznie przedstawiać swoje stanowisko czy wywód, który doprowadził go do takiej lub innej opinii w wyniku analizy.
- umiejętność analizowania i wyciągania logicznych wniosków - Kompetencja niezbędna w charakteryzowanym zawodzie ponieważ praca analityka wymaga nieustającego wyszukiwania przyczyn konsekwencji i niezależności wynikających z udostępnionych do analizy danych.
- cierpliwość – to cecha pożądana w związku z wymaganiem w tym zawodzie nieustannego analizowania i porównywania z najwyższą starannością szeregów często podobnych i monotonicznych danych.

Przykładowe miejsca pracy:

- banki
- firmy konsultingowe
- urzędy i jednostki administracyjne
- firmy produkcyjne i korporacje
- duże firmy z branży nieruchomości

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Droga dojścia do zawodu:

Aby wykonywać zawód Analityka Finansowego przydatne, ale nie wymagane, jest posiadanie wyższego wykształcenia z ekonomii na kierunku finanse i bankowość. Wszelkie wykształcenie w kierunku nauk ścisłych będzie rozwijało umiejętności logiczne, analityczne i matematyczne przydatne w zawodzie analityka finansowego. Ścieżka rozwoju zawodowego analityka finansowego przewiduje także zdobywanie różnego rodzaju certyfikatów zawodowych. Najbardziej popularnymi certyfikatami są międzynarodowe certyfikaty zarządzania finansami takie jak ACCA, CFA i CIA.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Przeanalizuj poniższą tabelę zeszłorocznych przychodów i wydatków firmy Marko. Zarząd firmy Marko chce poprawić wyniki finansowe – na co powinni zwrócić uwagę?

Miesiąc	Wpływy firmy	Koszty firmy
Styczeń	15.200	7.100
Luty	14.300	7.200
Marzec	16.100	6.900
Kwiecień	15.600	7.050
Maj	14.900	6.700
Czerwiec	14.600	7.900
Lipiec	15.200	14.000
Sierpień	15.700	13.800
Wrzesień	14.900	7.900
Październik	15.200	6.890
Listopad	16.000	7.300
Grudzień	14.900	7.200

(odpowiedź: zwróć uwagę na dwukrotnie wyższe koszty firmy w lipcu i sierpniu)

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Administrator baz danych

Codzienna praca administratora baz danych polega głównie na zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania systemów bazodanowych. Jest to praca wykonywana przy komputerze. Głównymi zadaniami administratora baz danych są: monitorowanie działania baz danych tak aby funkcjonowały optymalnie i bezawaryjnie, tworzenie kopii bezpieczeństwa, definiowanie oraz przydzielanie dostępu do danych, dbanie o bezpieczeństwo danych oraz ewentualne przywracanie utraconych danych, zapewnienie prawidłowego przepływu danych pomiędzy systemami baz danych, wsparcie użytkowników w zakresie dostępu do danych.

Specyfika pracy:

Polega na pracy przy komputerze, m.in. na zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania systemów bazodanowych. Głównymi zadaniami są: monitorowanie działania baz danych tak aby funkcjonowały optymalnie i bezawaryjnie, tworzenie kopii bezpieczeństwa, definiowanie oraz przydzielanie dostępu do danych, dbanie o bezpieczeństwo danych oraz ewentualne przywracanie utraconych danych, zapewnienie prawidłowego przepływu danych pomiędzy systemami baz danych, wsparcie użytkowników w zakresie dostępu do danych.

Umiejętności wymagane w zawodzie:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Umiejętność analitycznego myślenia – osoba pracująca na tym stanowisku musi umieć tworzyć i wdrażać adekwatne i trzymające się podobnych zasad reguły zarządzania bazą, np. reguły tworzenia kont użytkowników, zarządzania uprawnieniami zasobów lub użytkowników i danymi zawartymi w bazie danych, zauważając odpowiednie zależności pomiędzy tymi elementami oraz celami systemu, do którego przynależy baza danych.
- Komunikatywność – dobry administrator baz danych musi posiadać zdolność dobrego porozumiewania się z innymi osobami w środowisku pracy. Musi łatwo nawiązywać kontakty z nowo poznanymi osobami, płynnie się wypowiadać i posiadać zdolności w przekazywaniu informacji, które mogą być zawile lub niezrozumiałe dla potencjalnego odbiorcy. Musi także umieć doprecyzować potrzeby i oczekiwania klienta wewnętrznego i zewnętrznego, a także potrafić jasno określić granicę tego, co jest w stanie wykonać w obrębie konkretnej bazy danych.
- Sumienność i cierpliwość – obie te cechy ułatwiają wykonywanie zawodu administratora baz danych, gdyż codzienna praca administratora to obcowanie z ciągami podobnych danych, wdrażanie porównywalnych procedur oraz kontrolowanie ewentualnych odstępstw od procedur i reguł. Czynności te wymagają skrupulatności i cierpliwości w nieustającym, powtarzalnym pracowaniu z danymi liczbowymi przy komputerze.
- umiejętność pracy w zespole – administrator baz danych ściśle współpracuje z innymi pracownikami firmy (w zależności od wielkości i specyfiki danej firmy) np.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

z działem księgowości, działem obsługi zamówień, działem obsługi klienta itd. Wszystkie te osoby stanowią pewien zespół, z którym nieustająco trzeba ustalać cele, terminy i zakres niezbędnych działań związanych z pobieraniem i zapisywaniem konkretnych danych w bazach danych.

Przykładowe miejsca pracy:

- korporacje
- duże firmy finansowe i ubezpieczeniowe, farmaceutyczne
- Firmy z branży IT świadczące usługi outsourcingowe
- Firmy hostingowe i Internetowe

Droga do zawodu:

- Aby wykonywać zawód administratora baz danych przydatne jest posiadanie wyższego wykształcenia z Informatyki lub na kierunkach pokrewnych. Niezbędne jest także doświadczenie w rozwijaniu i administrowaniu baz danych. Wraz z rozwojem ścieżki zawodowej wskazane jest zdobywanie różnego rodzaju certyfikatów w zależności od środowiska pracy np. Oracle, MCITP itp.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Firma Marko potrzebuje utworzyć loginy, hasła i określić poziom dostępu do bazy danych dla swoich pracowników. Zasada tworzenia loginu i hasła musi być taka sama w każdym przypadku, zaś dostęp do danych największy dla menedżerów (oznacz jako 1), zaś najmniejszy dla specjalistów (oznacz jako 3). Uzupełnij poniższą tabelę o zestawienie loginów, haseł i oznacz poziom dostępu dla poniższej listy pracowników:

Imię i nazwisko	stanowisko	login	hasło	Poziom dostępu
Ewa Krajewska	specjalista			
Marek Hołow	menadżer			
Iza kurcz	menadżer			
Jolanta Bazuka	koordynator			
Wiesław Okoń	specjalista			
Marek Wons	specjalista			
Anna Oklej	koordynator			
Józef Walogow	specjalista			
Ewa Krajewska	menedżer			

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

[odpowiedź: login i hasło muszą być tworzone za każdym razem tak samo i możliwie krótko, np. imię, nazwisko, w przypadku zbieżności nazwisk jak Ewa Krajewska należy dodać wyróżnik, np. cyfrę. Prawidłowy poziom dostępu:

Imię i nazwisko	Poziom
Ewa Krajewska	3
Marek Hołow	1
Iza kurcz	1
Jolanta Bazuka	2
Wiesław Okoń	3
Marek Wons	3
Anna Oklej	2
Józef Walogow	3
Ewa Krajewska	1

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Księgowy

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. , poz. 1145) możemy wyróżnić dwa zawody w tej kategorii:

- Księgowy
- Główny księgowy

Specyfika pracy:

Codzienna praca polega na pracy przy komputerze, z dokumentami i klientami, m.in. na prowadzeniu ksiąg rachunkowych, zbieraniu i przechowywaniu faktur i innych dokumentów księgowych, wpisywaniu ich do systemu księgowego, sporządzaniu sprawozdań finansowych i statystycznych.

Do obowiązków należy też pilnowanie, aby spełnione zostały wszystkie obowiązki wobec urzędu skarbowego i innych instytucji min. przygotowanie i nadzór nad deklaracjami CIT, VAT, PIT.

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

- duża samodzielność – osoba pracująca na tym stanowisku powinna być osobą stosunkowo niezależną, Praca tej osoby powinna być oparta o fakty, procedury i przepisy obowiązujące w danym kraju.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- dokładność i terminowość - to kolejne cechy wyjątkowo pożądane w tym zawodzie. Księgowy zobowiązany i zobligowany jest do zachowania wszelkich terminów wynikających z rozliczeń księgowych przez Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych itd. i dołożenia wszelkich starań aby dokumentacja była rzetelna i wolna od błędów
- cierpliwość - to cecha pożądana w związku z wymaganiem w tym zawodzie rozliczania i analizowania z najwyższą starannością szeregów często podobnych i monotonnych danych. Duża okresowa powtarzalność tej pracy także wymaga umiejętności cierpliwości i dużej odporności na rutynę i powtarzalność bodźców oraz doświadczeń
- umiejętność analizowania - kompetencja niezbędna w charakteryzowanym zawodzie, ponieważ praca księgowego wymaga nieustającego zestawiania korygowania danych, a także zauważania ciągów przyczynowo skutkowych pomiędzy nimi. Umiejętność ta związana jest także z koniecznością opierania się w swojej pracy na wzajemnie zależnych i zmieniających się przepisach prawa.

Przykładowe miejsca pracy:

- Biura Rachunkowe
- Korporacje
- Duże instytucje finansowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Droga do zawodu:

Aby wykonywać zawód Księgowego przydatne jest posiadanie wyższego wykształcenia z ekonomii lub na kierunkach pokrewnych, co umożliwi rozwój kariery księgowego. Jednak do wykonywania zawodu na poziomie podstawowym wystarczające jest ukończenie technikum lub studium kierunkowego.

Dodatkowo osoby które chciałyby prowadzić własne biuro księgowe, ale nie posiadają wyższego wykształcenia, oprócz wymaganej obligatoryjnie praktyki zawodowej muszą zdać państwowy egzamin.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

[odpowiedź: kwota do zapłaty jako pierwsza: 9.199zł, 9 pozycji w kolumnie Przychód, 6 pozycji w kolumnie Koszty]

Obszar zainteresowań – IDEE

Architekt

Specyfika pracy:

Codzienna praca architekta polega na tworzeniu planów /rysunków, ewentualnie kontaktach z klientami - architekt za pomocą specjalnego rysunku technicznego przenosi swoje pomysły na papier lub bezpośrednio do programów komputerowych.

Architekt zajmuje się m.in projektowaniem budynków, aranżacji wnętrz, projektowaniem przestrzeni według własnego pomysłu, z uwzględnieniem określonych zasad i uwarunkowań.

Umiejętności wymagane w zawodzie:

- Wyobraźnia przestrzenna - Kompetencja niezbędna w charakteryzowanym zawodzie ponieważ praca architekta wymaga bardzo dobrego zorientowania i wyobrażenia przestrzennego tzn. w umyśle dana osoba potrafi stworzyć dowolną bryłę, mapę, kształt. Umiejętność ta związana jest także z koniecznością opierania się w swojej pracy na schematycznych rysunkach lub modelach, rzadko na realnych kształtach.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- **Samodzielność** - osoba pracująca na tym stanowisku powinna być osobą stosunkowo niezależną, potrafić samodzielnie zbierać i szacować potrzebne informacje a także organizować swoją pracę. Praca tej osoby powinna być oparta o fakty, uwarunkowania przestrzenne i przepisy obowiązujące w danym kraju.
- **Umiejętności plastyczne i techniczne** - to kolejne cechy wyjątkowo pożądane w tym zawodzie. Architekt musi potrafić tworzyć rysunek techniczny, różnego rodzaju makiety projektów, wizualizacje i wykonywać inne manualne czynności. Niezbędny jest także zmysł estetyczny/artystyczny, by proponowane rozwiązania były nie tylko adekwatne technicznie, ale także ciekawe wizualnie.
- **Komunikatywność** - Architekt musi posiadać zdolność dobrego porozumiewania się z innymi osobami w pracy. Musi łatwo nawiązywać kontakty z nowo poznanymi osobami (co ułatwi mu pozyskiwanie Klientów i współpracę z ekipami wykonującymi projekty), płynnie się wypowiadać i posiadać zdolności w przekazywaniu informacji, które mogą być czasami skomplikowane lub niezrozumiałe dla potencjalnego odbiorcy.

Przykładowe miejsca pracy:

- Pracownie architektoniczne
- Przedsiębiorstwa developerskie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Droga do zawodu:

- Aby wykonywać zawód Architekta niezbędne jest posiadanie wyższego wykształcenia na kierunku architektura i urbanistyka. Wymagane jest także ukończenie praktyk zawodowych które trwają 3 lata. Kolejnym etapem jest zdanie egzaminu państwowego który się składa z części pisemnej i ustnej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji,
zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Na pustej kartce narysuj rzut z góry swojego mieszkania, starając się zachować proporcje, rozmieszczenie okien i drzwi itp. Masz na to minutę.

[odpowiedź: oceniany poziom dokładności rysunku, tempa pracy i poziomu zaangażowania]

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Naukowiec

Specyfika pracy:

Naukowiec nie jest wyszczególniony jako osobny zawód w klasyfikacji zawodów, a jego przynależność do danej grupy zawodów wynika ściśle z dziedziny, którą się zajmuje.

Codzienna praca polega głównie na pracy przy komputerze bądź w terenie (w laboratorium, w miejscach odkryć itp.) oraz współpracy ze środowiskiem naukowym (poprzez wymianę doświadczeń, udział w konferencjach). Praca naukowca polega na odkrywaniu, tworzeniu i udowadnianiu nowych teorii/ idei poprzez analizę dostępnej literatury i/lub badania własne oraz na przekazywaniu owej wiedzy w mowie i piśmie.

Umiejętności wymagane w zawodzie:

- myślenie abstrakcyjne – zadaniem naukowca jest między innymi tworzenie nowych idei i teorii w oparciu o posiadane dane i istniejące pojęcia. Wymaga to umiejętności porównywania pojęć i zauważania zależności pomiędzy nimi na poziomie ogólnym, często abstrakcyjnym i teoretycznym, rzadziej na poziomie konkretnym.
- umiejętność analizowania i logicznego myślenia – w zależności od obszaru działania naukowca analizuje on w swojej pracy różnego rodzaju dane,

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

porównuje je i wyciąga wnioski zgodne z metodami badawczymi danej dziedziny, wymagające logiki wnioskowania.

- płynność werbalna – zarówno wybitne osiągnięcia naukowe jak i codzienna praca naukowca dotyczą często zagadnień zawitych lub abstrakcyjnych, więc aby można było wdrożyć je do codziennego życia, muszą one być „przetłumaczone” na prostszy i zwięzły język. Poza zgłębianiem lub tworzeniem nowych teorii naukowiec prezentuje je na konferencjach, sympozjach, w artykułach, a nawet u klientów chcących w praktyce wykorzystać odkrycia naukowe. W związku z tym praca naukowca wymaga ciągłego sprawnego przekładania trudnych zagadnień na zrozumiały tekst.
- wytrwałość i cierpliwość – praca naukowca bywa żmudna i powtarzalna. Wymaga np. wielokrotnego powtarzania eksperymentów lub przeszukiwania wielu artykułów i doniesień z badań. Bywa, że finalizacje projektów badawczych ciągną się latami, dlatego też wytrwałość w działaniu i umiejętność odraczania gratyfikacji jest tak ważna w tym zawodzie.

Przykładowe miejsca pracy:

- Wyższe uczelnie, instytuty naukowe
- Laboratoria (w tym np. laboratoria korporacji farmaceutycznych itp.)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Droga do zawodu:

Kariera naukowca, niezależnie od dziedziny, wiąże się z uzyskiwaniem kolejnych stopni i tytułów naukowych i wymaga nie tylko ukończenia formalnych etapów edukacji, ale także aktywności związanej z badaniami, publikacjami w określonych punktowanych pismach naukowych, z udziałami w konferencjach, sympoziach itp. Do rozwoju naukowego niezbędne jest także uczestnictwo w stażach i wymianach zagranicznych.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Jest wiele teorii o psach i kotach i ich zapotrzebowaniu na pożywienie.

Teoria z 1965 roku mówi o tym, że długowłose grube psy jedzą więcej niż inne, bo potrzebują więcej energii.

Teoria z 1999 roku mówi o tym, że chude psy mniej jedzą niż inne, bo potrzebują mniej energii.

Teoria z 2015 roku mówi o tym, że koty długowłose jedzą więcej niż inne koty bo potrzebują więcej energii.

Teoria 1989 roku mówi o tym, że koty jedzą mniej niż psy.

Czy można powiedzieć, że im krótsza sierść psa, tym mniej on je? Dlaczego tak/nie?

[odp: nie, gdyż wyżej udowodnionym czynnikiem wpływającym na ilość spożywanego pokarmu jest masa psa, a nie długość sierści]

Jakie inne ciekawe pytania przychodzą Ci do głowy w związku z powyższymi teoriami?

Jak mógłbyś je sprawdzić – zaplanuj eksperyment/badanie?

[oceniane: prawidłowość odpowiedzi, zaangażowanie w zadanie, liczba i łatwość generowania hipotez]

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Architekt rozwiązań IT /oprogramowania

Specyfika pracy:

Zawód ten można zakwalifikować do grupy zawodów wymienionej w klasyfikacji zawodów jako „Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych”. Ich praca polega na rozwoju systemów informatycznych, badaniu, analizowaniu i ocenie wymogów dotyczących istniejących lub nowych aplikacji oprogramowania i systemów informatycznych. Zajmują się także projektowaniem, opracowywaniem, testowaniem i utrzymywaniem oprogramowania komputerowego.

Codzienna praca polega głównie na pracy przy komputerze oraz na kontaktach z Klientami i komunikacji z programistami, m.in. na analizowaniu potrzeb użytkowników i projektowaniu odpowiednich dla nich rozwiązań informatycznych, opracowaniu i opisanu wymagań i logiki ich działania oraz nadzorowaniu wdrażania danego rozwiązania i jego zgodności z założeniami.

Umiejętności wymagane w zawodzie:

- Komunikatywność – osoba pracująca jako Architekt rozwiązań IT musi mieć łatwość w nawiązywaniu relacji z klientem, w precyzowaniu jego potrzeb, a jednocześnie w przekładaniu tych potrzeb na język zrozumiały dla zespołu tworzącego aplikację informatyczną. Powinien łatwo nawiązywać kontakty, być

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

otwarty i przyjazny w komunikacji, tak aby klient miał poczucie dobrego zrozumienia swoich potrzeb, zaś zespół realizujący projekt nie miał trudności zarówno w otrzymaniu informacji niezbędnych do realizacji projektu, jak też w zgłaszaniu ewentualnych trudności.

- Umiejętność analitycznego myślenia - kompetencja niezbędna w charakteryzowanym zawodzie, gdyż praca architekta IT wymaga zrozumienia poprzez analizę, a dalej projektowania odpowiednich rozwiązań i reguł informatycznych, które pozwolą danej aplikacji informatycznej realizować cele zgłaszane przez Klienta. Cała logika systemu informatycznego planowanego przez architekta rozwiązań IT powinna być poddawana przez niego bieżącej i wieloetapowej analizie już na etapie projektowania aplikacji, tak by wskazać jak najwięcej możliwych błędów logicznych lub problemów użyteczności narzędzia, zanim narzędzie rzeczywiście powstanie (czyli zanim wygeneruje kolejne koszty).
- Sumienność i terminowość – jednym z aspektów pracy architekta rozwiązań IT jest dostarczenie Klientowi takiego narzędzia, jakiego on potrzebował, w uzgodnionym z Klientem terminie. Wymaga to rzetelności i terminowości, zarówno we własnym działaniu architekta (który na pewnym etapie sam musi oszacować zakres i czasochłonność pracy projektowej, programistycznej, wdrożeniowej itp), jak i wyegzekwować realizację konkretnych zadań na czas od bezpośrednich wykonawców projektu.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- umiejętność pracy w zespole – Architekt rozwiązań IT pracuje zarówno z klientami, którzy zamawiają dane rozwiązanie informatyczne, jak i z zespołem opracowującym to rozwiązanie jak np. programiście, graficy itp. Niezwykle ważne jest aby architekt IT umiał pogodzić potrzeby, oczekiwania i możliwości obu tych stron, usprawniał pracę, odpowiednio przekazywał informację, delegował i egzekwował zadania i czuwał nad całością danego projektu.

Przykładowe miejsca pracy:

- Korporacje
- Firmy z branży IT
- Firmy programistyczne i softwarowe

Droga do zawodu:

Aby wykonywać zawód Architekta rozwiązań IT nie jest formalnie konieczne żadne konkretne wykształcenie ani certyfikat, jednak przydatne jest posiadanie wyższego wykształcenia z Informatyki lub na kierunkach pokrewnych. Niezbędne jest także doświadczenie w koordynowaniu dużych projektów z zakresu IT i wszelkie doświadczenia biznesowe.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Firma uprawiająca warzywa potrzebuje oprogramowania, które pozwoliłoby w odpowiednim momencie otwierać okna w szklarni.

Na jakiej zasadzie program powinien działać?

.....
.....
.....
.....

Jakie informacje musisz uzyskać od Klienta, by móc zaplanować oprogramowanie?

.....
.....
.....
.....

[AD. 1: powinien aktywować dopływ prądu/włączenie systemu otwierania lub zamykania okien przy wystąpieniu konkretnych warunków i automatycznie pobierać informacje o warunkach z internetu lub innych wskazanych źródeł]

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

[AD. 2: odpowiedź: warunki aktywowania systemu: jaka jest temperatura do zamykania i otwierania; dodatkowe funkcje jak np. przerwy w otwieraniu w określonych godzinach nocnych itp.]

Fizycy, chemicy i pokrewni

Specyfika pracy:

Zawody te można zakwalifikować do grupy zawodów wymienionej w klasyfikacji zawodów jako: „Fizycy i astronomowie”, kod: 2111 i „Chemicy”, kod: 2113 w zależności od specjalności.

Polega głównie na pracy w laboratorium i przy komputerze, m.in. na badaniu zjawisk poprzez czytanie o nich, planowanie i przeprowadzanie doświadczeń, dokonywanie matematycznych analiz, wykresów, zestawień, często na przekazywaniu zdobytej wiedzy w mowie lub piśmie. W praktyce codzienna praca zależy od wybranej ścieżki specjalizacyjnej – np. fizyka medyczna czy nauczanie fizyki.

Umiejętności wymagane w zawodzie:

- Myślenie abstrakcyjne – zadaniem fizyków, chemików itp. jest między innymi tworzenie nowych idei i teorii, wykrywanie nowych właściwości fizycznych lub chemicznych w oparciu o dane wcześniej posiadane lub uzyskane poprzez własne eksperymenty i badania.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Cierpliwość i wytrwałość - praca fizyków, chemików itp. bywa żmudna i powtarzalna. Wymaga np. wielokrotnego powtarzania eksperymentów, często żmudnych wyliczeń i działań na wzorach. Bywa że finalizacje projektów badawczych ciągną się latami, dlatego też wytrwałość w działaniu i umiejętność odraczania gratyfikacji jest tak ważna w tej grupie zawodów.
- Umiejętność analizowania i logicznego myślenia – fizycy i chemicy w swojej codziennej pracy nieustająco porównują różnego rodzaju dane dotyczące np. właściwości fizycznych bądź chemicznych i współzależności pomiędzy nimi a także wysnuwają wnioski i założenia co do nie odkrytych jeszcze zależności. Odpowiednia analiza i umiejętność wyciągania wniosków jest podstawą pracy fizyka/chemika.
- Ciekawość poznawcza – jest to kolejna cecha wymagana w tym zawodzie, która ułatwia planowanie kolejnych eksperymentów fizycznych lub chemicznych lub wykrywanie nowych zależności ze znanych wcześniej danych. Ciekawość poznawcza silnie wiąże się z kreatywnością i wytrwałością w poznawaniu szczegółów otaczającego świata mimo trudności czy przeciwności. A takie podejście bardzo sprzyja odkrywczej i analitycznej pracy fizyka/chemika.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przykładowe miejsca pracy:

- W wyspecjalizowanych laboratoriach
- Wyższe uczelnie i ośrodki naukowo-badawcze
- Szkoły (np. nauczanie fizyki)
- Szpitale, sanepidy, firmy produkujące aparaturę w przypadku specjalizacji „fizyka medyczna”

Droga do zawodu:

- Aby wykonywać zawód fizyka/chemika niezbędne jest ukończenie studiów wyższych na kierunkach fizyka/chemia. Często ułatwieniem w realizowaniu ww. studiów jest wcześniejsze ukończenie klasy o profilu fizycznym lub chemicznym. W rzeczywistości na charakter codziennej pracy decydujący wpływ ma ukończona specjalność, np.: na fizyce specjalności to: fizyka doświadczalna i teoretyczna, fizyka stosowana, fizyka medyczna, fizyka komputerowa, ekonofizyka, nanotechnologia, fizyka nauczycielska, fizyka nanoukładów i kwantowe techniki informatyczne, fizyka techniczna, fizyka i technika jądrowa, materiały i nanostruktury, fizyka biomedyczna, zaawansowana fizyka i zastosowania komputerów.
- Na kierunku chemia także możliwy jest wachlarz specjalności: chemia biomedyczna, chemia i analiza żywności, chemia kosmetyków, chemia środowiska, chemia informatyczna, chemia polimerów czy chemia ogólna.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Zaplanuj 3 doświadczenia, które pomogą Ci pokazać przedszkolakom fizyczne/chemiczne właściwości kostki lodu.

1.....
.....
.....

2.....
.....
.....

3.....
.....
.....

[odp: punkt za trafność każdego doświadczenia, oceniane także zaangażowanie w zadanie i łatwość generowania pomysłów]

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Obszar zainteresowań – LUDZIE

Handlowiec

Określenie „handlowiec” odnosi się do bardzo szerokiego wachlarza stanowisk pracy. Handlowcem może być rolnik, który oprócz tego, że hoduje swoje warzywa czy trzodę, sprzedaje je na pobliskim bazarze albo w sklepie internetowym. Handlowcem jest też osoba, która pracuje w sklepie i tam obsługuje klientów, a także taka, która jeździ do klientów i u nich dokonuje sprzedaży produktów czy usług. Można powiedzieć, że handlowcem jest każdy kto sprzedaje swoje lub cudze produkty lub usługi. Zamiennie na określenie handlowca stosuje się nazwę sprzedawca. Właśnie taka nazwa zawodu figuruje w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. , poz. 1145). Zgodnie z tą klasyfikacją możemy wyróżnić następujące zawody:

- a. Sprzedawca na targowisku / bazarze
- b. Sprzedawca na telefon
- c. Sprzedawca obwoźny z samochodu (vanseller)
- d. Sprzedawca reklam internetowych
- e. Sprzedawca – zawód ujęty w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
- f. Sprzedawca w branży mięsnej
- g. Sprzedawca w branży przemysłowej
- h. Sprzedawca w branży spożywczej

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

i. Sprzedawca w stacji paliw

Zawód handlowca / sprzedawcy jest bardzo powszechny w Polsce, a jego udział wśród ogółu wykonywanych zawodów zwiększa się. Dla przykładu w roku 2005 w sprzedaży / handlu pracowało około 10% osób aktywnych zawodowo a w roku 2008 już 18% (dane z GUS). Handlowcami są częściej mężczyźni niż kobiety¹, w dużej mierze osoby młode.

Specyfika pracy:

Jak sama nazwa mówi – handlowcy, sprzedawcy – zajmują się sprzedażą. Podstawowym celem ich pracy jest dokonywanie transakcji wymiany dóbr i usług na pieniądze. Aby być handlowcem nie trzeba mieć konkretnego wykształcenia – ważne aby lubić ludzi, dobrze się komunikować i mieć zdolności negocjacyjne. Innym ważnym czynnikiem pracy w zawodzie handlowca jest umiejętność radzenia sobie ze stresem. Kontakty handlowe z ludźmi nie zawsze są miłe i przyjemne – zdarzają się konflikty i trudne sytuacje. Dobry handlowiec jest bardziej doradcą klienta niż sprzedawcą. Dlatego w tym zawodzie ważna jest dobra znajomość proponowanych produktów i usług oraz pozytywny stosunek handlowca do oferty. Jeśli sprzedawca przekonany jest o wysokiej wartości oferowanego towaru, będzie wiarygodnym doradcą i odniesie sukces w swoim zawodzie.

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

---

¹ Dane pochodzą ze stron: rynekpracy.pl oraz <http://wynagrodzenia.pl/obw.php>.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Zdolności komunikacyjne – łatwość nawiązywania kontaktów, swoboda w prowadzeniu rozmowy, naturalność, płynność i poprawność w mówieniu. Sprawność komunikacji handlowca dotyczy dwóch obszarów:
  - Komunikacji werbalnej: wiedzy na temat oferowanych produktów i usług, łatwości w opisywaniu towaru, umiejętnym pokazywaniu zalet produktów i usług z oferty, estetyki mowy.
  - Komunikacji niewerbalnej: tonu głosu, tempa i głośności mówienia, pozycji ciała, estetyki wyglądu i ubioru.
- Zdolności negocjacyjne – po części wiążące się ze zdolnościami komunikacyjnymi. Umiejętność negocjacji odnosi się do działań podejmowanych w sytuacjach uzgadniania warunków wymiany towarów i usług. Negocjacje to proces, w którym ważne jest nie tylko to co mówimy, ale także to co czujemy – nasze emocje i uczucia. Dobry negocjator potrafi trzymać emocje na wodzy i nie traci kontroli nad sobą nawet w trudnych sytuacjach.
- Empatia – dobry negocjator z jednej strony potrafi kierować transakcją tak, aby zakończyła się po jego myśli, jednak z drugiej strony aby odnieść sukces handlowy trzeba mieć empatię, czyli zdolność do zrozumienia i współodczuwania emocji drugiej osoby. Kiedy rozumiemy innych i potrafimy wczuć się w ich sytuację, łatwiej przychodzi pomysł na to, w jaki sposób nasze produkty czy usługi mogą spełnić ich potrzeby.
- Umiejętność radzenia sobie ze stresem i optymizm – dobry handlowiec wie, że stres czasem może pomóc w pracy, ale kiedy jest zbyt wysoki lub zbyt długo trwa,

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wówczas przeszkadza w efektywnym wykonywaniu pracy oraz negatywnie wpływa na życie osobiste. Osoby, które długo przeżywają nieprzyjemne sytuacje z ludźmi, konflikty czy nieporozumienia, pracując w zawodzie handlowca narażają się na chroniczny stres a w konsekwencji szybko stają się wypalone zawodowo. Ważne jest aby lubić ludzi, rozumieć ich, ale z drugiej strony także nie brać zanedo do siebie nieprzyjemnych sytuacji nieporozumień czy spieć, które w zawodzie handlowca zdarzają się niemal na codzien.

- Orientacja na działania – zamiast zastanawiać się nad tym, że przed chwilą klient powiedział coś niemiłego, dobry handlowiec skupia się na zadaniu i możliwościach kolejnych transakcji. Potrafi wyciągać naukę z niepowodzeń czy porażek, jednak nie skupia na nich całej swojej uwagi i „rusza do przodu”. Cel jaki mu przyświeca to działanie i realizacja założonego planu sprzedażowego. Jest silnie zmotywowany a także umie się sam dyscyplinować, aby nie rozpraszać uwagi i energii na niezwiązane z zadaniem sprawy.

Przykładowe miejsca pracy:

Miejsc, gdzie może pracować handlowiec jest bardzo wiele. Wszędzie tam gdzie dokonywana jest sprzedaż produktów czy usług, poszukiwani są skuteczni sprzedawcy. Możemy do nich zaliczyć:

- sklepy, bazary, targi,
- małe i duże firmy handlowe,
- firmy produkcyjne i usługowe,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- jako przedstawiciel handlowy firmy,
- może prowadzić własną firmę handlową.

Droga do zawodu:

Aby być handlowcem nie trzeba kończyć konkretnej szkoły. Ważniejsze w tym przypadku są umiejętności wymienione powyżej. Jednak można w Polsce zdobyć oficjalny zawód handlowca kończąc szkołę kształcącą w zawodzie technik handlowiec. Po ukończeniu szkoły można podjąć pracę w zawodzie lub kontynuować naukę na uczelni wyższej.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Zadaniem ucznia /słuchacza jest przygotowanie, a następnie wygłoszenie 5 minutowego komunikatu sprzedażowego. Celem wystąpienia jest przekonanie diagnostę o zaletach produktu / usługi i zachęcenie go do skorzystania / dokonania zakupu. Może to być komunikat dotyczący:

- ulubionej firmy obuwniczej lub konkretnego produktu tej firmy (np. tenisówki marki XXX)
- ulubionego produktu spożywczego (ogólnie, np. banany) lub ulubionego produktu konkretnej firmy (np. banany firmy XXX).
- ulubiona usługa, np. masaż tajski lub manicure japoński

Uczestnik najpierw zapisuje sobie komunikat na kartce, następnie prezentuje diagnostę wybrany produkt / usługę. Zabronione jest czytanie z kartki, choć oczywiście uczestnik może korzystać z notatek w trakcie wystąpienia. Po wykonaniu zadania diagnosta ocenia działanie uczestnika na wymiarach:

- komunikacji (werbalnej i niewerbalnej)
  - wiedzy na temat produktu, umiejętności wykazania jego mocnych stron
  - emocji uczestnika obserwowanych przez diagnostę w trakcie wykonywania zadania
- Zadanie kończy dyskusja na temat wykonania zadania przez uczestnika, wskazanie mocnych stron oraz obszarów do poprawy dla ucznia / słuchacza.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Szkoleniowiec / trener

W chwili obecnej coraz więcej firm a także osób prywatnych dochodzi do wniosku, że warto rozwijać kompetencje, umiejętności oraz wiedzę poprzez szkolenia, treningi, kursy, czy indywidualne spotkania z ekspertami z danej dziedziny. Osoby będące ekspertami nazywane są różnie:

- trener
- szkoleniowiec
- coach
- doradca osobisty

Obecnie w Polsce zawód trenera wykonuje około 10 tyś. osób². Trener lub szkoleniowiec to osoba, która pracuje głównie z grupą prowadząc szkolenia czy warsztaty, podczas gdy coach lub doradca osobisty częściej prowadzi zajęcia i konsultacje indywidualne. W praktyce większość coachów jest trenerami a trenerów coachami. Prowadzone szkolenia, warsztaty czy spotkania indywidualne mogą dotyczyć przeróżnych dziedzin zawodowych. Zaczynając od bardzo „miękkich” umiejętności, takich jak asertywność, radzenie sobie ze stresem czy motywowanie, poprzez bardziej specjalistyczne takie jak np. techniki sprzedażowe czy obsługa klienta, po bardzo twarde szkolenia, np. z prawa podatkowego czy przestępstw na tle seksualnym. Można zatem powiedzieć, że tematyka szkoleń nie jest do końca ważna – to co się liczy to umiejętności trenera w przekazywaniu wiedzy oraz przede wszystkim

---

² Dane pochodzą z raportu dostępnego na stronie PARP: <https://www.parp.gov.pl/files/74/81/305/6753.pdf>

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

warsztatu nauczanych umiejętności. Z założenia bowiem trener czy szkoleniowiec to nie to samo co nauczyciel. Dobry trener nie tylko przekazuje uznaną wiedzę, zgodną z pewnymi standardami naukowymi, ale dodatkowo pokazuje jak stosować ją w praktyce. Umiejętność nauczania uczestników szkolenia lub warsztatu praktycznego stosowania uzyskanej wiedzy jest jedną z najistotniejszych cech dobrego trenera. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. możemy wyróżnić następujące zawody trenerskie:

- Wykładowca na kursach (edukator, trener)
- Trener osobisty (coach, mentor, tutor)

Specyfika pracy:

Szkoleniowiec / trener pracuje z ludźmi – grupami lub osobami indywidualnymi. Posiada zarówno teoretyczną (naukową), jak i praktyczną (doświadczenie) wiedzę w danym obszarze. Celem jego pracy jest podniesienie kwalifikacji, umiejętności i wiedzy uczestników warsztatów czy szkoleń oraz nauczenie ich praktycznego wykorzystania nauczanych technik. Szkolenia mogą być nieco bardziej teoretyczne i oparte na wiedzy naukowej – wówczas mają formę seminaryjną, lub też być bardziej praktyczne w formie ćwiczeń czy warsztatów. Trenerzy prowadzą też czasem konsultacje indywidualne, określone jako coaching lub tutoring.

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Zdolności komunikacyjne i prezentacyjne – trener czy szkoleniowiec musi umieć ładnie mówić. Przy czym mowa to nie tylko głos, ale także mimika i ruch całego ciała. Niezwykle istotny jest język trenera – znajomość poprawnej polszczyzny powinna być uzupełniona płynnością słowną a także umiejętnością dostosowywania języka do poziomu językowego odbiorców.
- Umiejętność pracy z grupą – odnosząca się z jednej strony do zdolności menedżerskich (zarządczych) z drugiej strony do pewnej dojrzałości emocjonalnej trenera. Podczas szkoleń czy treningów nie wszyscy uczestnicy są zazwyczaj zmotywowani i otwarci na przyjęcie nowej wiedzy czy nauczenie się wykonywania danej czynności w inny sposób niż dotychczas. Dobry trener powinien umieć radzić sobie z oporem grupy oraz własnymi emocjami pojawiającymi się podczas interakcji z uczestnikami.
- Cechy osobowości – charyzma, elastyczność w myśleniu i zachowaniu, ciepła emocjonalność – ale nie zbyt wysoka wrażliwość emocjonalna (trener nie powinien być podatny na urazę), zdecydowanie.

Przykładowe miejsca pracy:

Trener / szkoleniowiec to w znacznej mierze wolny zawód. O sukcesie w tym zawodzie decyduje ocena danego trenera, jaką mają opiniotwórcze osoby, które uczestniczyły w szkoleniach prowadzonych przez tego trenera. Doświadczony trener otrzymuje zlecenia na zasadzie „poczty pantoflowej”. Szefowie działów zasobów lub dyrektorzy firm ludzkich kontaktują się między sobą i wypytyują o określonego trenera.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Każde szkolenie czy warsztat kończy się ewaluacją – uczestnicy odpowiadają na szereg pytań oceniających przygotowanie i pracę trenera. Jeśli oceny są ogólnie pozytywne wówczas firma wystawia zazwyczaj rekomendacje dla trenera, z których korzysta on ubiegając się o kolejne zlecenia. Istnieją czasem także w firmach stanowiska tak zwanych trenerów wewnętrznych. Są to osoby zatrudnione na potrzeby regularnego szkolenia pracowników tej konkretnej firmy.

Z usług trenerów korzysta w chwili obecnej wiele firm, reprezentujących w zasadzie każdą dziedzinę i branżę zawodową:

- banki, agencje ubezpieczeniowe
- przedszkola, szkoły,
- instytucje państwowe (Ministerstwa, Urzędy)
- firmy produkcyjne i usługowe
- korporacje FMCG i telekomunikacyjne

Droga do zawodu:

Aby zostać trenerem, zazwyczaj trzeba mieć wyższe wykształcenie (choć nie jest to konieczne) oraz praktyczne doświadczenie pracy w dziedzinie, z której prowadzi się szkolenia / treningi. Trenerami zostają najczęściej osoby, które ukończyły studia społeczno-humanistyczne (np. psychologię lub socjologię), choć czasem są trenerami także inżynierowie czy osoby po studiach artystycznych (plastycznych czy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

muzycznych). Aby być trenerem nie jest wymagany żaden certyfikat, jednak uzyskanie świadectwa ukończenia szkoły trenerskiej, w szczególności znanej i ze stabilną pozycją na rynku, wpływa bardzo korzystnie na postrzeganie trenera. Miejsca organizacji nauki dla trenerów są następujące:

- szkoły trenerów
- studia podyplomowe przy uczelniach wyższych

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Zadaniem ucznia / słuchacza jest przygotowanie krótkiego „szkolenia” dla diagnosty z czynności, którą lubi wykonywać w czasie wolnym. Uczestnik przygotowuje przez około 10 minut poster na kartonie z flipchartu (ew. zwykłej kartce A4) przy użyciu kolorowych mazaków, a następnie prezentuje szczegóły diagnoście. Wybraną czynnością może być:

- jazda na deskorolce
- sadzenie kwiatów
- pieczenie ciasta
- gra w tenisa stołowego

Po „szkoleniu” diagnosta ocenia działanie ucznia / słuchacza na następujących wymiarach:

- komunikacja werbalna i niewerbalna – język, płynność mowy, ton głosu, postawa ciała, itp.
- umiejętność wzbudzenia zainteresowania u diagnosty omawianym tematem
- perswazyjność – na ile komunikat zachęca do wypróbowania danej czynności, na ile dobrze opisuje sposób wykonywania danej czynności
- emocji – pozytywne / negatywne emocje w trakcie prezentacji, umiejętność panowania nad emocjami, kontroli własnego stanu emocjonalnego

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Psycholog

Choć wciąż psycholog kojarzy się wielu ludziom z osobą, do której się idzie z problemami psychicznymi, to w rzeczywistości zawód psychologa daje zdecydowanie więcej możliwości aniżeli sama praca kliniczna. Z uwagi na to, że zawód psychologa jest zawodem zaufania publicznego, jego funkcjonowanie na rynku regulowane jest ustawą z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów.

Psycholog to osoba, która pracuje z ludźmi, rozumie ich zachowania, potrafi je wyjaśnić, a także przewidzieć, jak ludzie mogą zachować się w konkretnych sytuacjach. Psycholog zaliczany jest do zawodów z przyszłością – wiedza na temat procesów psychicznych oraz zachowania przydaje się w każdej dziedzinie. Współcześnie psychologowie nie tylko pomagają ludziom w radzeniu sobie z problemami psychicznymi, zdrowotnymi czy stresem, ale także motywują sportowców do osiągnięcia ponadprzeciętnych wyników sportowych, pomagają policji czy sądowi w poszukiwaniu przestępców, pracują w marketingu i reklamie, pomagają inżynierom w tworzeniu inteligentnych maszyn.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. możemy wyróżnić następujące zawody psychologiczne:

- Psycholog
- Psycholog biznesu

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Psycholog kliniczny
- Psycholog organizacji
- Psycholog sportowy
- Psycholog wychowawczy
- Psychoonkolog
- Psychoterapeuta
- Psychotraumatolog
- Nauczyciel psycholog

Specyfika pracy:

Choć specjalności w ramach zawodu psychologa są bardzo różne, czynnikiem wspólnym łączącym wszystkie jest analiza i interpretacja procesów psychicznych i zachowania ludzi. Dobry psycholog potrafi wyjaśnić przyczyny określonych zachowań oraz wskazać działania mające na celu zmianę w myśleniu lub postępowaniu ludzi. Psychologowie muszą być ciekawi świata, przejawiać tolerancję dla inności oraz lubić ludzi. Zawód psychologa bywa obciążający i trudny, szczególnie gdy pracuje się z osobami wymagającymi znacznego wsparcia i pomocy. Mimo tego, co roku uczelnie pełne są chętnych do studiowania psychologii, gdyż zawód ten daje:

- możliwość znalezienia pracy w różnych obszarach zawodowych
- dobre zarobki
- oraz dużo satysfakcji zawodowej.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

- Zdolności komunikacyjne – łatwość nawiązywania kontaktów, swoboda w prowadzeniu rozmowy, naturalność, płynność i poprawność w mówieniu.
- Otwartość na inność i nowe doświadczenia – psycholog musi być osobą tolerancyjną, nie patrzącą na świat wyłącznie poprzez pryzmat własnych doświadczeń. Umiejętność przyjmowania perspektywy drugiego człowieka jest niezwykle istotna w tym zawodzie.
- Empatia – czyli zdolność do rozumienia i współodczuwania emocji innych ludzi. Dobry psycholog potrafi zrozumieć i wyjaśnić emocje, uczucia, myśli i zachowania innych. Rozumienie empatyczne sprawia, że psycholog jest w stanie dać ludziom wsparcie oraz służyć radą w różnych sytuacjach.
- Myślenie analityczne i syntetyczne – umiejętność łączenia różnych faktów, zjawisk i procesów oraz wyciągania na tej podstawie wniosków to zdolności, które niezwykle się liczą w zawodzie psychologa. Dobry psycholog jest świetnym obserwatorem, potrafiącym łączyć to co widzi ze swoją wiedzą o człowieku oraz tworzyć na tej podstawie pomysły i rozwiązania na konkretne problemy.

Przykładowe miejsca pracy:

Psycholog może być zatrudniony w zasadzie w każdym przedsiębiorstwie. W chwili obecnej psychologowie pracują w następujących miejscach:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- szpitalach, klinikach, ośrodkach rehabilitacyjnych i odwykowych, sanatoriach, hospicjach, poradniach (zarówno zdrowia psychicznego jak innych specjalistycznych, np. onkologicznych), gabinetach prywatnych
- poradniach psychologiczno-pedagogicznych, szkołach i przedszkolach, ośrodkach wychowawczych, ośrodkach interwencji kryzysowej
- w działach HR (*human resources* – zarządzania zasobami ludzkimi), jako rekruterzy, szkoleniowcy / trenerzy, doradcy zawodowi, coache (doradcy personalni)
- w sporcie (opieka psychologiczna i motywowanie sportowców, budowanie ich efektywności sportowej)
- w marketingu i reklamie, w badaniach opinii społecznej oraz marketingowych
- w nauce (prowadzenie badań naukowych, rozwój metod i technik badawczych, empiryczna weryfikacja teorii i koncepcji naukowych)
- w informatyce – interakcja człowiek-komputer, prace nad sztuczną inteligencją
- w obszarze PR (*public relations* – firmy lub działy zajmujące się kształtowaniem i podtrzymywaniem pozytywnego wizerunku danej firmy lub działalności)

Droga do zawodu:

Aby zostać w Polsce psychologiem należy ukończyć studia psychologiczne na wyższej uczelni. W chwili obecnej można uzyskać z psychologii:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Licencjat – po odbyciu 3 letnich studiów I stopnia. Uzyskuje się wówczas tytuł licencjata.
- Magisterium – po odbyciu 5 letnich studiów magisterkich lub uzupełnieniu studiów licencjackich 2 letnimi studiami II stopnia (system 3+2). Uzyskuje się wówczas tytuł magistra.

Psychologię można studiować na wielu państwowych uniwersytetach w Polsce oraz uczelniach prywatnych.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Zadaniem ucznia / słuchacza jest zastanowienie się nad wymienionymi poniżej zachowaniami ludzi i określenie jakie mogą być ich przyczyny.

- 1. Wyobraź sobie sytuację na plaży. Jest ciepły, słoneczny, letni dzień. Ludzie się opalają i kąpią w morzu. Nagle słychać krzyk z wody – chyba ktoś potrzebuje pomocy. Ludzie rozglądają się po sobie i czekają, aż ktoś inny – nie oni – zareaguje. Dlaczego czasem im więcej ludzi jest świadkiem danego zdarzenia, tym mniej jest chętnych do pomocy?**

.....
.....
.....

- 2. Stereotypy możemy określić jako myślenie „na skróty”. Ich celem jest ułatwienie sobie wnioskowania i oceny innych ludzi. Skoro wiemy, że „wszystkie kobiety są...”, lub „wszyscy Rosjanie są...”, to już nie musimy zastanawiać się jakim człowiekiem jest konkretna kobieta, która spotykamy lub Rosjanin, którego właśnie poznaliśmy. Mamy już bowiem gotową odpowiedź. Niestety jednak stereotypy mogą mieć bardzo negatywne konsekwencje i wpędzać nas w kłopoty. Jakie, Twoim zdaniem, mogą być negatywne skutki myślenia stereotypowego?**

.....
.....
.....

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Ad. 1. Wynika to ze zjawiska tak zwanego rozproszenia odpowiedzialności. Ludziom się wydaje, że skoro jest tylu świadków zdarzenia to oni sami już nie muszą podejmować działania, bo inni to zrobią za nich. A ci inni czekają aż my to zrobimy. W takich sytuacjach należy przejąć „role dowódcy” i wskazywać konkretnie co kto ma robić. Np. pan w zielonych spodenkach – proszę dzwonić pod 112, pani z długimi włosami biegnie po ratownika, i tak dalej.

Ad. 2. Korzystanie ze stereotypów może spowodować, że będziemy wydawać o kimś bezpodstawne lub nieprawdziwe opinie. Stereotypy bywają bardzo krzywdzące, bo nie biorą pod uwagę znacznej różnorodności ludzi w ramach jednej grupy społecznej lub etnicznej. Mało jest cech, które występują u wszystkich ludzi z danej grupy. Dlatego możemy szybko popełnić błąd we wnioskowaniu i na przykład niesprawiedliwie kogoś ocenić. W skrajnych przypadkach stereotypy mogą przejść w uprzedzenia i skończyć się słowną lub fizyczną agresją wobec przedstawicieli grupy stereotypizowanej.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Pielęgniarka

Pielęgniarki i położne a także pielęgniarze (w przypadku mężczyzn) to samodzielne zawody z grupy specjalistów do spraw zdrowia. Pielęgniarki opiekują się pacjentami w takich obszarach, jak: pielęgnacja, podawanie leków, wykonywanie zastrzyków i wlewów dożylnych. Pielęgniarki uczestniczą także w zabiegach operacyjnych, wykonują zlecenia lekarzy w zakresie badań diagnostycznych, biorą udział w procesie rehabilitacji pacjentów a także promują edukację zdrowotną.

Dawniej, aby zostać pielęgniarką należało ukończyć liceum pielęgniarskie lub medyczne studium zawodowe. Pielęgniarkami i pielęgniarzami były wówczas osoby mające średnie wykształcenie. W chwili obecnej kształcenie w zawodzie odbywa się podczas wyższych studiów:

- 3 letnich licencjackich (kończących się uzyskaniem tytułu licencjata pielęgniarstwa)
- 5 letnich magisterskich (kończących się uzyskaniem tytułu magistra)
- 4 letnich studiów doktoranckich (kończących się uzyskaniem tytułu doktora nauk o zdrowiu)

Można powiedzieć, że współczesne pielęgniarki to osoby doskonale wykształcone, będące specjalistami w swojej dziedzinie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. możemy wyróżnić następujące zawody pielęgniarskie:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Pielęgniarka
- Pielęgniarka oddziałowa
- Pielęgniarka – specjalista organizacji i zarządzania
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa diabetologicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa geriatrycznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa nefrologicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa neonatologicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa neurologicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa operacyjnego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki paliatywnej
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa pediatrycznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa ratunkowego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa rodzinnego
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących
- Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa zachowawczego
- Pielęgniarka – specjalista promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej

Specyfika pracy:

Pielęgniarki i pielęgniarze pracują w placówkach zajmujących się ochroną i promocją zdrowia. Ich zadania koncentrują się wokół opieki nad pacjentami oraz wykonywania zleceń wydawanych przez lekarzy, dotyczących diagnostyki i leczenia pacjentów. W praktyce pielęgniarstwa:

- promują zdrowie i profilaktykę chorób
- wykonują zabiegi pielęgnacyjne, diagnostyczne (np. pobierają krew) i lecznicze (np. dają zastrzyki)
- wykonują świadczenia rehabilitacyjne

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

- Komunikatywność – łatwość w nawiązywaniu relacji z obcymi osobami, także w sytuacjach trudnych i emocjonalnych
- Empatia – czyli zdolność do rozumienia i współodczuwania emocji innych ludzi. Dobra pielęgniarka rozumie pacjenta i współczuje mu, choć jednocześnie potrafi zachować „zimną krew” w sytuacjach kryzysowych, np. podczas nieprzyjemnych zabiegów medycznych lub reanimacji pacjenta.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Efektywne radzenie sobie ze stresem – pielęgniarka powinna rozumieć emocje własne i pacjentów oraz mieć umiejętność radzenia sobie z nimi w różnych sytuacjach. Wartościowa w tym zawodzie jest zdolność do optymalizowania poziomu stresu – podejmowania działań obniżających napięcie i dodających energii.
- Potrzeba ciągłego doskonalenia i otwartość na nową wiedzę – konieczność ciągłego doskonalenia się jest oficjalnie (prawnie) wpisana w zawód pielęgniarki. Dobra pielęgniarka bezustannie czyta literaturę dotyczącą swojego zawodu oraz nowinek medycznych, chodzi na kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje. Jest otwarta na nowe pomysły i potrafi zmienić swoje praktyki, jeśli nowe okażą się bardziej efektywne.
- Tolerancja i akceptacja inności – pielęgniarki mają do czynienia z pacjentami pochodzącymi z przeróżnych środowisk i grup społecznych. Dobra pielęgniarka nie patrzy na to kto jest kim – dla niej każdy pacjent ma te same prawa i potrzeby – po prostu jest człowiekiem w potrzebie.

Przykładowe miejsca pracy:

Pielęgniarki i położne pracują we wszystkich placówkach – państwowych i prywatnych – zajmujących się ochroną i promocją zdrowia, takich jak:

- POZ (Jednostki podstawowej opieki zdrowotnej) – publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej (przychodnie), gabinety prywatne

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Szpitale, Instytuty,
- Kliniki, ośrodki rehabilitacyjne, sanatoria
- Prywatne wizyty domowe

Droga do zawodu

W chwili obecnej aby zostać pielęgniarką konieczne jest ukończenie studiów na uczelni wyższej oferującej studia pielęgniarskie.

Uczelnie oferują naukę w trybie dwustopniowym:

- studia I stopnia trwające 3 lata i kończące się uzyskaniem tytułu licencjata pielęgniarstwa z możliwością kontynuowania kształcenia na studiach magisterskich
- studia II stopnia trwające 2 lata i kończące się uzyskaniem tytułu magistra pielęgniarstwa z możliwością kontynuowania kształcenia na studiach doktoranckich

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Jednym z zadań pielęgniarstwa jest promocja zdrowia i zdrowego stylu życia. Zadanie polega na przygotowaniu krótkiej (około 10 minutowej) prelekcji dla dzieci przedszkolnych o tym, dlaczego warto jeść warzywa. W swoim wystąpieniu uczeń / słuchacz powinien uwzględnić:

- wiek osób, do których kierowana jest prelekcja (3-6 lat) a co za tym idzie ich poziom rozwoju
- argumenty prozdrowotne – dlaczego jedzenie warzyw jest istotne dla zdrowia ludzi
- informacje na temat tego, jakie posiłki / dania można przygotowywać przy użyciu warzyw
- ewentualnie – o ile uczeń lub słuchacz ma taką wiedzę – informacje o pozytywnym oddziaływaniu konkretnych warzyw (składników) na określone aspekty zdrowia (np. wzrok czy sprawność mózgu)

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Obszar zawodowy – RZECZY

Mechatronik

Mechatronik to osoba zajmująca się mechatroniką. Ale czym ona jest? Pojęcie mechatroniki zostało wprowadzone w Japonii w 1969 roku i oznaczało „zelektryfikowany mechanizm”. Mechatronika to dziedzina nauki łącząca inżynierię mechaniczną z elektroniką. Współcześnie mechatronika stanowi miejsce spotkania kilku dziedzin inżynieryjnych: mechaniki, elektroniki, informatyki, automatyki i robotyki. Mechatronicy projektują i wytwarzają takie produkty, jak:

- układy sterowania maszynami i pojazdami
- nowoczesne zabawki dla dzieci i gadżety dla dorosłych
- urządzenia codziennego użytku, np. sprzęty gospodarstwa domowego
- maszyny i roboty przemysłowe
- urządzenia, maszyny i aparaty medyczne
- mikrosystemy oraz systemy technologii nano

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. możemy wyróżnić następujące zawody związane z mechatroniką:

- Inżynier mechatronik
- Monter mechatronik – zawód ujęty w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Technik mechatronik – zawód ujęty w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Jak widać można zostać mechatronikiem na różnych szczeblach edukacji, przy czym w zależności od poziomu wykształcenia mechatronik realizuje inne zadania i za nie ponosi odpowiedzialność.

Inżynier to najwyższy szczebel w zawodzie (formalnie: inżynier lub magister inżynier), który projektuje systemy, układy i urządzenia. Dodatkowo wdraża i nadzoruje eksploatację nowoczesnych, zautomatyzowanych procesów przemysłowych oraz urządzeń technicznych.

Monter mechatronik to natomiast zawód, którego podstawowe cele koncentrują się wokół montowania urządzeń i systemów mechatronicznych, wykonywania rozruchu urządzeń i systemów mechatronicznych oraz wykonywania konserwacji urządzeń i systemów mechatronicznych.

W przypadku technika mechatronika zadania są podobne jak u montera – montowanie i eksploatacja urządzeń i systemów mechatronicznych – jednak uzupełnione są dodatkowymi zadaniami takimi jak projektowanie i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych.

Specyfika pracy:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Mechatronik pracuje z maszynami, urządzeniami i systemami. Jego praca ma bardzo konkretny charakter i polega na wytwarzaniu, używaniu lub naprawie urządzeń i systemów. Osoba wybierająca ten zawód musi lubić nauki ścisłe, technologie i systemy.

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

- Kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań i działaniu – mechatronik powinien myśleć twórczo, zastanawiać się nad możliwymi rozwiązaniami i testować je na konkretnych maszynach, urządzeniach czy systemach.
- Otwartość na nową wiedzę i rozwiązania – technologia, szczególnie w chwili obecnej, bardzo szybko i dynamicznie się zmienia. Z tego względu mechatronik musi być otwarty na nowości i aktualizować swą wiedzę i warsztat pracy na bieżąco.
- Umiejętność pracy w zespole – mechatronik pracuje głównie z maszynami, niemniej jednak bardzo często efekt realizowanych przez niego zadań wymaga pracy kilku osób. Umiejętność skomunikowania się z innymi i znalezienia wspólnego rozwiązania będzie w tym zawodzie niewatpliwą wartością dodaną.

Przykładowe miejsca pracy:

Mechatronicy mogą pracować we wszystkich miejscach, w których opracowuje się, produkuje, wdraża lub naprawia się „technologie” czyli urządzenia i systemy.

Przykładowe obszary zatrudnienia to:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Przemysł elektromaszynowy i elektroniczny
- Przemysł motoryzacyjny i lotniczy
- Serwisy małych i dużych firm produkujących urządzenia
- Przemysł medyczny (projektowanie, produkcja i serwis urządzeń i systemów medycznych)

Droga do zawodu

- Inżynier / magister inżynier:
  - 4 letnie studia inżynierskie na uczelni technicznej (np. Politechnice). Osoby zainteresowane studiami magisterskimi przechodzą na nie po ukończeniu trzeciego roku studiów inżynierskich. Pozostali otrzymują dyplom inżyniera, kończąc czwarty rok. Oczywiście osoby te mogą także wówczas podjąć decyzję o kontynuacji studiów na poziomie magisterskim – wówczas ich edukacja trwa rok dłużej (4+2).
  - 2 letnie studia magisterskie (uzupełniające) – dla osób, które posiadają tytuł inżyniera
  - ewentualnie 4 letnie studia doktoranckie – uzyskuje się tytuł doktora inżyniera
- Monter mechatronik – ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej (np. w zespołach szkół ponadgimnazjalnych). Po ukończeniu szkoły można:
  - poprzestać na zdaniu egzaminów kwalifikacyjnych lub starać się o dodatkowe uprawnienia.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- podjąć naukę w liceum dla dorosłych (od II klasy), zdać maturę zyskując średnie wykształcenie. Następnie można kontynuować naukę na dowolnej uczelni wyższej.
- potwierdzić odpowiednie kwalifikacje i uzyskać wykształcenie średnie a następnie uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie technik mechatronik.
- Technik mechatronik – ukończenie technikum lub punkt trzeci wskazany przy monterze mechatroniku.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Zadaniem ucznia / słuchacza jest wyjaśnienie sposobu działania dowolnego urządzenia gospodarstwa domowego np. suszarki do włosów, pralki, czy sokowirówki.

.....

.....

.....

.....

Ważne zmienne:

- a. wiedza ucznia słuchacza (poprawność wskazanego sposobu działania urządzenia)
- b. sposób opowiadania – na ile widać zainteresowanie tematem, pasję i entuzjizm w tym obszarze

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Technik informatyk

Technik informatyk to zawód, który można uzyskać kończąc średnią szkołę techniczną lub policealne studia zawodowe. Zadaniem technika informatyka są montowanie i eksploatacja komputera i urządzeń peryferyjnych, projektowanie i wykonywanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie nimi. Osoba wykonująca ten zawód także projektuje i administruje bazami danych oraz tworzy i zarządza stronami www i aplikacjami.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. technik informatyk jest zawodem uwzględnionym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Specyfika pracy:

Informatyk pracuje z maszynami, takimi jak komputery czy roboty. Celem jego pracy jest gromadzenie i zarządzanie informacjami przy wykorzystaniu nowych technologii. Technik informatyk zna język oprogramowania i przy jego użyciu tworzy programy, szyfruje dane, administruje systemami komputerowymi. Projektuje, tworzy i administruje stronami internetowymi. Informatyk także dobrze zna się na sprzęcie komputerowym – potrafi go składać i naprawiać.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

Mogłoby się wydawać, że dobry informatyk nie musi posiadać żadnych miękkich umiejętności, skoro pracuje z komputerami i innymi nieożywionymi urządzeniami. Jednak wcale nie jest tak do końca. Dobry informatyk nie tylko świetnie zna się na swojej pracy, ale także potrafi sprawnie komunikować się z innymi, na przykład zadać odpowiednie pytania o wymagania użytkowników względem projektowanej strony internetowej czy wyjaśnić dlaczego dany komputer lub system nie działa. Nie musi mieć oczywiście takich umiejętności mówienia czy opowiadania jak wykładowca akademicki, ale warto, aby nabył umiejętność sprawnego przekazywania informacji i rozumienia innych ludzi. Miękkie umiejętności technika informatyka powinny koncentrować się wokół:

- przestrzegania zasad etycznych i kulturowych
- kreatywnym myśleniu i poszukiwaniu rozwiązań
- otwartości na nową wiedzę oraz ciągłemu doskonaleniu zawodowemu
- sprawnej pracy w zespole – działy informatyczne są w firmach bardzo często zespołami „usługowymi” względem innych działów – pomagają w rozwiązywaniu problemów informatycznych i sprzętowych. Dlatego zarówno umiejętność pracy w zespole, jak i pracy z ludźmi w ogóle jest zazwyczaj „wartością dodaną” informatyka i czynnikiem, dla którego warto go zatrudnić.

Przykładowe miejsca pracy:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Technik informatyk może pracować we wszystkich przedsiębiorstwach wykorzystujących technologię informatyczną / komputerową do stanowisk pracy, a także:

- w firmach administrujących sieci komputerowe
- działach IT firm niezależnie od branży
- w firmach / działach projektujących i produkujących programy komputerowe
- sklepach sprzedających sprzęt oraz punktach serwisowych
- prowadzić własną firmę informatyczną oferującą: programy, strony www i inne usługi i produkty informatyczne.

Droga do zawodu

Aby zostać technikiem informatykiem należy:

- ukończyć średnią szkołę techniczną
- lub policealne studia zawodowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie:

Zadaniem ucznia / słuchacza jest przygotowanie krótkiej informacji o tym jak działa / czym jest Internet.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Odpowiedź: Internet jest ogólnosiwiatową „siecią sieci” komputerowych, umożliwiającą transmisję danych między podłączonymi do niej komputerami. Można powiedzieć, że mimo różnorodności sieci, posługują się one „jednym, wspólnym językiem”, dzięki czemu potrafią przesłać dane z punktu A do punktu B w dowolnej odległości. Początek Internetu to lata 60-te XX wieku, kiedy to w Stanach Zjednoczonych skonstruowano sieć umożliwiającą połączenie ze sobą kilku oddalonych ośrodków posiadających systemy komputerowe. W chwili obecnej możliwość podłączania kolejnych urządzeń do Internetu jest praktycznie nieskończona.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Technik elektryk

Technik elektryk to zawód, który polega na projektowaniu i konstruowaniu, produkcji, montażu, eksploatacji, naprawach i utrzymywaniu w ruchu aparatury, maszyn i urządzeń elektrycznych oraz systemów zasilania energią elektryczną. Osoba pracująca w tym zawodzie może także zajmować się pracami i badaniami o charakterze elektrotechnicznym, czy też udzielać pomocy technicznej przy pracach badawczo-rozwojowych dotyczących aparatury, maszyn i urządzeń elektrycznych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w ramach zawodu technika elektryka można wyróżnić następujące specjalności:

- Technik elektryk kolejowych sieci elektroenergetycznych – zajmujący się koordynowaniem prac budowlanych, montażowych i naprawczych urządzeń sieci elektroenergetycznych i trakcyjnych
- Technik elektryk – zawód uwzględniony w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
- Technik elektryk samochodowy – specjalizujący się w obszarze elektryki pojazdów mechanicznych

---

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Technik elektryk urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym – zajmujący się montażem i serwisem urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym

Specyfika pracy:

Niezależnie od specjalności, technicy elektrycy pracują z maszynami, urządzeniami i układami elektrycznymi. Na zawody z tej grupy powinny się decydować osoby lubiące technika i pracę na przedmiotach nieożywionych. Ważnymi kompetencjami są zdolność myślenia analitycznego oraz szybkie przyswajanie i rozumienie praw fizyki.

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

- Zdolności komunikacyjne – w stopniu podstawowym, umożliwiającym efektywny kontakt z klientem oraz ewentualną pracę w zespole
- Chęć doskonalenia zawodowego, pogłębiania i aktualizacja wiedzy
- Umiejętność przewidywania skutków działania – analiza zagrożeń i konsekwencji (szczególnie w zawodzie elektryka urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym)

Przykładowe miejsca pracy:

Technik elektryk może pracować w bardzo wielu dziedzinach i branżach, wszędzie tam gdzie wymagana jest znajomość i umiejętność montażu, obsługi i naprawy urządzeń elektrycznych. Przykładowe miejsca pracy:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Zakłady produkcyjne – techniczna obsługa urządzeń elektrycznych, wspieranie działu produkcyjnego w optymalizacji pracy maszyn i urządzeń produkcyjnych oraz konserwacja urządzeń
- Szpitale, przychodnie – utrzymanie, konserwacja i naprawa sprzętu medycznego
- W przedsiębiorstwach gospodarowania odpadami i energii odnawialnej – wykonywanie napraw oraz prac konserwacyjnych maszyn i urządzeń, węzłów cieplnych, urządzeń i instalacji gazowych, wykonywanie i modernizacja instalacji elektrycznych, wykonywanie przeglądów, konserwacji i remontów maszyn.
- Działy utrzymania ruchu i dozór techniczny.
- Firmy naprawiające sprzęt elektryczny
- Firmy produkujące i instalujące urządzenia alarmowe

Droga do zawodu

- Ukończenie Kwalifikacyjnego Kursu Zawodowego (np. w Centrum Kształcenia Ustawicznego, lub Zespołach Szkół Zawodowych) – aby brać udział w kursie i uzyskać zaświadczenie o ukończeniu kursu i świadectwo z kwalifikacji wystarczy mieć ukończone gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową
- Aby uzyskać tytuł zawodowy należy mieć ukończoną minimum szkołę średnią, ale nie jest wymagana matura . Zajęcia odbywają się w systemie zaocznym lub stacjonarnym.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Ukończenie technikum (4-letnie na podbudowie szkoły gimnazjalnej) – wówczas nauka kończy się egzaminem maturalnym i uzyskaniem wykształcenia średniego i możliwością kontynuacją nauki na dowolnej wyższej uczelni

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji,
zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Odpowiedź: należy zachować szczególną ostrożność wszędzie tam, gdzie w bliskiej odległości znajdują się prąd i woda. Kontakt prądu z wodą powoduje spięcie co grozi porażeniem prądem. Dzieje się tak dlatego, że woda, o ile nie jest zdemineralizowana lub destylowana, jest przewodnikiem prądu elektrycznego. To co odpowiada za przewodzenie prądu w wodzie to zawarte w niej elektrolity (sole, kwasy, zasady).

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Mechanik samochodowy

Mechanik pojazdów samochodowych to zawód, w którym przedmiotem pracy jest użytkowanie, diagnozowanie i naprawa pojazdów samochodowych. Zawód ten jest uwzględniony w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Jest zawód niezwykle potrzebny, a dobry mechanik nie tylko dobrze zarabia, ale cieszy się uznaniem i poważaniem społecznym. Mechanik nie musi zajmować się wyłącznie samochodami osobowymi – wachlarz pojazdów samochodowych jest dużo szerszy i obejmuje autobusy, jednoślady, ciągniki, maszyny rolnicze i inne wehikuly.

Specyfika pracy

W zawodzie mechanika samochodowego sprawdzą się osoby mające zainteresowania techniczne, dobrą koordynację zmysłowo-ruchową i wyobraźnię przestrzenną. W zawodzie tym ważne są także takie zdolności jak podzielność uwagi i szybka orientacja oraz spostrzegawczość. Nie bez znaczenia będzie także właściwość, którą określić można jako odporność na warunki środowiska pracy. Mechanik często obcuje z różnymi niebezpiecznymi materiałami (np. kleje, lakiery, smary, etc.) w związku z czym ważna jest także świadomość i wiedza dotycząca wpływu różnych warunków i substancji na zdrowie i samopoczucie oraz podejmowanie działań mających na celu zminimalizowanie tego negatywnego oddziaływania.

Umiejętności miękkie wymagane w zawodzie:

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Zdolności komunikacyjne – w stopniu podstawowym, umożliwiającym efektywny kontakt z klientem oraz ewentualną pracę w zespole
- Chęć doskonalenia zawodowego, pogłębiania i aktualizacja wiedzy – wiedza techniczna zmienia się współcześnie w bardzo szybkim tempie, dlatego warto śledzić nowinki i być na bieżąco
- Umiejętność przewidywania skutków działania – analiza zagrożeń i konsekwencji pracy z pojazdami samochodowymi

Przykładowe miejsca pracy:

- zakłady produkujące pojazdy samochodowe oraz części zamienne
- zakłady naprawy pojazdów samochodowych
- stacje obsługi i kontroli pojazdów
- autoryzowane stacje obsługi samochodowej
- zakłady mechaniki pojazdowej
- zakłady diagnostyki samochodowej

Droga do zawodu

- Ukończenie Zasadniczej Szkoły Zawodowej o profilu samochodowym a następnie uzyskanie uprawnień zawodowych po przystąpieniu do zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Ukończenie technikum mechaniczno-samochodowego – kończące się maturą a po jej zdaniu uzyskaniem wykształcenia średniego i możliwości dalszego kształcenia na dowolnej uczelni wyższej.

Zadanie:

- **Zadaniem ucznia / słuchacza jest omówienie jaka jest zasada działania hamulców w samochodzie (mogą być hamulce tarczowe lub hamulec ręczny).**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Projekt „QUO VADIS? Narzędzie oraz pakiet materiałów metodycznych do diagnozy predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień przedsiębiorczych uczniów/słuchaczy”

współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Odpowiedź:

Zasada działania hamulców jest taka sama niezależnie od ich rodzaju. Chodzi o wytworzenie siły tarcia, która jest siłą hamującą i przeciwdziała siłom działającym na rozpędzony pojazd, co prowadzi do jego zatrzymania. W skład układu hamulcowego samochodów wchodzi następujące elementy:

- klocki hamulcowe,
- tarcze hamulcowe przymocowane na stałe do piasty koła,
- zaciski hamulcowe,
- sieć obwodowa, w której krąży płyn hamulcowy,
- korektor rozkładu siły hamowania,
- pompa hamulcowa,
- pedał hamulca